

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 2 maart 2020
ONS KENMERK: 20-0150/20.01973/GerHo
UW KENMERK: VPL 286542
AUTEUR: G. Hoefsloot
PROJECTLEIDER: G. Hoefsloot
STATUS: versie 1.0
CONTROLE: J. Daamen

Quicksan Wet natuurbescherming Berg en Dalseweg 293-295 te Nijmegen

De gemeente Nijmegen is voornemens om het voormalige schoolgebouw aan de Berg en Dalseweg 293-295 in Nijmegen te slopen en het terrein een woonbestemming te geven. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 27 februari 2020) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze beoordeling betreft een actualisatie van het flora en fauna onderzoek uit 2015 en 2016.

Conclusie

Het schoolgebouw heeft een functie als paarverblijf voor gewone dwergvleermuis. In 2020 wordt het kraamverblijf onderzoek uitgevoerd. Aanbevolen wordt om tijdelijke vleermuiskasten te plaatsen en in de nieuwbouw paarverblijfplaatsen te realiseren. Het plangebied heeft mogelijk een functie voor de beschermde steenmarter, wezel, hermelijn en bunzing. Aanvullend onderzoek is nodig om dit te kunnen vaststellen. Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met broedende vogels om overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen.

Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Voor deze ingreep geldt dat effecten op beschermde gebieden en houtopstanden uitgesloten zijn (beoordeling stikstofdepositie is geen onderdeel van deze notitie).

Toelichting

Plangebied

Het plangebied ligt aan de noordoostzijde van de stad Nijmegen en grenst aan de bosrijke stuwwal. Het voormalige schoolgebouw van het Canisius college ligt aan Berg en Dalseweg 293-295 te Nijmegen. Het gebouw is tijdelijk in gebruik als bedrijfsverzamelgebouw onder de naam 'De oude school'. Het schoolgebouw bestaat uit meerdere verdiepingen (figuur 2). Twee bijgebouwen aan de noordzijde van de school zijn na uitvoering van het flora en faunaonderzoek van 2015-2016 verwijderd. Op de locatie van de bijgebouwen liggen nog hopen puin en grond en er groeien grassen en kruiden (figuur 3). Het terrein aan de voorzijde en achterzijde van de school is grotendeels betegeld. Aan de westzijde van het schoolplein bevindt zich een open fietsenstalling (figuur 4). Op het reliëfrijke terrein is veel groen aanwezig in de vorm van ruigte, struweel en bomen (figuur 5). Aan de achterzijde van het plangebied (noordoostzijde) bij de Ubbergseveldweg staat een bouwkeet en liggen hopen hopen steen en snoeiafval.

Figuur 1 *Grens van plangebied Berg en Dalsweg 293-295 aangegeven met zwarte stippellijn. Op de luchtfoto is het conceptontwerp ingetekend voor de nieuwe bestemming. Te kappen bomen zijn aangegeven met rode cirkels, te behouden bomen met groene cirkels. Aan de linkerzijde van de foto de gevangenis en aan de rechterzijde een openbare groenstrook met gazon en speeltoestellen.*

Figuur 2 Zijkant van het schoolgebouw aan de Berg en Dalseweg 293-295 (foto gemaakt op 27-2-2020).

Figuur 3 Hopen puin, grond en begroeiing met o.a. doornappel op de locatie van de verwijderde bijgebouwen (foto gemaakt op 27-2-2020).

Figuur 4 Betegeld schoolplein en fietsenstalling in het plangebied (foto gemaakt op 27-2-2020). Op de achtergrond een naastgelegen woonhuis en het terrein van de gevangenis (buiten het plangebied). De grondwal achter de fietsenstalling met bramen en bomen loopt langs de gehele westzijde van het plangebied en maakt deel uit van het plangebied.

Figuur 5 Op diverse plaatsen in het plangebied is dicht struweel aanwezig met bramen, struiken en enkele bomen (foto gemaakt op 27-2-2020).

Voorgenomen ingreep

De gemeente Nijmegen is voornemens de voormalige school te slopen en op het terrein woningen te bouwen. Uitgangspunt voor deze beoordeling is dat alle bebouwing incl. fietsenstalling, bestrating, ruigte, struweel en de meeste bomen verwijderd worden. Het voornemen is om enkele bomen in het plangebied te behouden (figuur 1). Op de grondwal tussen de gevangenis (westzijde van plangebied) en het plangebied blijft een buffer van bestaand groen aanwezig. Op diverse plaatsen wordt explosievenonderzoek gedaan en wordt de bodem gesaneerd. Vervolgens wordt het terrein deels afgegraven en bouwrijp gemaakt en komt er nieuwbouw in het plangebied. In 2020 wordt het bestemmingsplan gewijzigd, de sloop van de bebouwing en het bouwrijp maken van het plangebied is gepland voor het najaar 2020 of in 2021.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied en ligt hemelsbreed op ruim 1,5 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken. De ingreep veroorzaakt geen aantasting van relevante soorten en begroeiingen in Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld als gevolg van geluid, trilling etc.). Significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Een beoordeling van effecten van stikstofdepositie op beschermde gebieden maakt geen onderdeel uit van dit rapport.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in Gelderland bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones). Op grond van de aard van de ingreep en afstand tussen NNN en plangebied zijn effecten op het NNN uitgesloten.

Houtopstanden

De te kappen bomen staan binnen de bebouwde kom. De regels van de Wnb ten aanzien van houtopstanden zijn in dergelijke gevallen niet van toepassing.

Methodiek onderzoek

Deze toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek in 2020 en bevindingen van flora en faunaonderzoek uit 2015, 2016 en 2019 (zie literatuur). Gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn geraadpleegd om na te gaan welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Effecten

zijn bepaald en beoordeeld op basis van de (mogelijke) functie van het plangebied voor beschermde soorten en de voorgenomen ingreep.

In deze notitie zijn de volgende werkzaamheden getoetst:

- de sloop van het voormalige schoolgebouw.
- kap van alle bomen en begroeiing in het plangebied.
- saneren, afgraven en bouwrijp opleveren plangebied.
- realisatie nieuwbouw (excl. stikstofdepositie beoordeling N2000-gebieden).

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is het Stappenplan Wet natuurbescherming gemeente Nijmegen (Bureau Waardenburg, 2019) geraadpleegd. Hierin is een overzicht opgenomen van beschermde soorten van de Wnb die in de gemeente voorkomen met hun verspreiding. De gegevens zijn afgeleid van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uit de periode 2014-2019. Bij het raadplegen van de verspreidingsgegevens is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. één km om het plangebied. Aanvullend op het stappenplan is gebruik gemaakt van de quickscan en fauna inventarisatie uit 2015-2016 (Boonman, 2015; Hoefsloot, 2016) en de vleermuisinventarisatie die in 2019 gestart is en in juli 2020 wordt afgerond.

Het plangebied is op 27 februari 2020 bezocht. Het schoolgebouw is alleen van buitenaf geïnspecteerd. Tijdens de inspectie is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten en de geschiktheid van de plangebieden voor beschermde soorten. De bomen zijn geïnspecteerd op vogelnesten en eekhoornnesten. Op de grond onder bomen is gezocht naar sporen van roofvogels, uilen en eekhoorn (braakballen, knaagsporen aan dennenappels etc.) Op basis van locatiemarkers en *expert judgement* is beoordeeld of de plangebieden geschikt zijn voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Voor de soortgroepen vissen en reptielen wordt op basis van aanwezig biotoop (bebouwing, bestrating, ruigte, ontbreken van oppervlaktewater) en verspreidingsgegevens geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor beschermde soorten. Deze soortgroepen worden niet verder behandeld in deze notitie.

Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor beschermde soorten planten, ongewervelden, amfibieën, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels.

Planten

In de omgeving komen de beschermde soorten schubvaren en wilde averuit voor (*Beschermingsregime andere soorten*). Deze soorten zijn ook in de winter te vinden omdat beide soorten meerjarig zijn en niet of nauwelijks afsterven in de winterperiode. In het plangebied zijn bij het veldbezoek geen (resten van) beschermde soorten planten aangetroffen. Andere soorten beschermde planten komen in de omgeving van het plangebied niet voor. Het plangebied heeft geen betekenis voor beschermde soorten planten.

Ongewervelden

In de gemeente Nijmegen komen diverse soorten beschermde ongewervelden voor. Het betreft diverse soorten vlinders, vliegend hert en libellen. Voor geen van deze beschermde soorten is in het plangebied geschikt biotoop aanwezig. Er zijn geen waardplanten voor de betreffende vlinders, eikenstobben voor opgroei van larven vliegend hert ontbreken en er is geen oppervlaktewater waar libellen eieren kunnen afzetten. Het plangebied heeft geen betekenis voor beschermde soorten ongewervelden.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied komen bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en alpenwatersalamander voor (*Beschermingsregime andere soorten*). In het plangebied en de omgeving daarvan ontbreekt voortplantingswater voor amfibieën. Het plangebied heeft daarom geen functie voor beschermde soorten amfibieën.

Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen de steenmarter en de wezel voor (*Beschermingsregime andere soorten*). Het plangebied is geschikt voor deze soorten, er is een groot oppervlakte aan foerageergebied en er zijn verblijfplaatsen waar slechts zelden mensen en honden komen zoals dichte begroeiing, hopen snoeiafval en stenen, het schoolgebouw en de fietsenstalling. Ook voor bunzing en hermelijn is het plangebied geschikt leefgebied maar in de omgeving ontbreken waarnemingen. Tijdens het veldonderzoek in 2015-2016 is alleen de steenmarter waargenomen bij het plangebied. Verblijfplaatsen zijn toen niet vastgesteld maar die kunnen inmiddels wel aanwezig zijn. Het plangebied heeft mogelijk een essentiële functie voor steenmarter, wezel, bunzing en hermelijn. De wezel, hermelijn en bunzing zijn lokaal en landelijk zeldzame soorten (wezel en hermelijn staan op de Rode Lijst). Voor de andere soorten marterachtigen (das en otter) die in de gemeente Nijmegen voorkomen heeft het plangebied geen functie.

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van eekhoorn bekend. In de bomen zijn geen eekhoornnesten aanwezig en er zijn geen sporen van eekhoorn gevonden in het plangebied. Het plangebied heeft geen functie voor de beschermde eekhoorn (*Beschermingsregime andere soorten*).

Soorten als bosmuis, huisspitsmuis, egel, konijn en vos komen in de omgeving voor en het plangebied is voor deze dieren geschikt leefgebied. Dit zijn allen soorten van *Beschermingsregime andere soorten*. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Vleermuizen

In de omgeving komen o.a. de gebouwbewonende soorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger voor (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). In 2015-2016 is veldonderzoek gedaan volgens het vleermuisprotocol 2013 naar de functie van het plangebied voor vleermuizen (Hoefsloot, 2016). Er zijn toen geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld en het plangebied had geen essentiële betekenis voor vleermuizen. Het vleermuisonderzoek wordt geactualiseerd. In het najaar van 2019 zijn twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis in het schoolgebouw vastgesteld.

De resultaten van het onderzoek naar kraamverblijfplaatsen zijn in augustus 2020 beschikbaar.

Vogels

Er zijn tijdens de veldbezoeken in 2015, 2016 en 2020 geen vogelsoorten waargenomen waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is¹. Geschikte nestlocaties voor huismus en gierwaluw zijn niet aanwezig in het schoolgebouw. De daken hebben geen dakpannen maar zijn plat, afgewerkt met bitumen. Er zijn geen toegankelijke ruimtes die dienst kunnen doen als nestplaats. In de gebouwen rondom het plangebied komen geen huismussen voor (geen waarnemingen van roepende huismussen in 2015, 2016 en 2020). Het plangebied heeft voor de huismus geen functie als foerageergebied.

In december 2019 sliepen een tiental ransuilen overdag in de bomen bij het Tiberiusplein. Dit is op korte afstand van het plangebied. In de bomen in het plangebied zijn geen nesten aanwezig die een geschikte nestplaats zijn voor ransuil en roofvogels. Er zijn geen braakballen of andere sporen van uilen en roofvogels gevonden in het plangebied. Het is uitgesloten dat het plangebied een functie heeft voor soorten vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is.

In september 2019 is in het plangebied tijdens het vleermuisonderzoek een roepende bosuil waargenomen in het plangebied. Nestholten voor deze holenbroeder ontbreken in het plangebied. Het plangebied heeft wel een functie als broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is.

Effecten van de ingreep

Het plangebied heeft geen functie voor beschermde soorten planten, ongewervelden, amfibieën of vogels met een jaarrond beschermde nestplaats. De ingreep veroorzaakt geen negatieve effecten op beschermde soorten van deze groepen.

Grondgebonden zoogdieren

De ingreep kan negatieve effecten veroorzaken op de beschermde soorten steenmarter, wezel, hermelijn, bunzing. Een territorium met foerageergebied en verblijfplaats van deze dieren kan verloren gaan en dieren kunnen worden gedood (overtreding artikel Wnb 3.10 lid 1a en b). Aanvullend onderzoek is nodig om vast te stellen of het plangebied een functie heeft voor deze dieren. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan worden bepaald welke mitigerende maatregelen nodig zijn en of er een ontheffing van de Wnb aangevraagd moet worden voor de ingreep.

Grond- en graafwerkzaamheden kunnen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van het Beschermingsregime *andere soorten* treffen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is geen ontheffing nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. De huidige staat van instandhouding van deze soorten komt door de ingreep niet in het geding. De zorgplicht is wel van toepassing, beschermende maatregelen zijn uitgewerkt in deze notitie.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

Vleermuizen

De sloop van de school zorgt voor vernietiging van twee (paar)verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). Door de sloopwerkzaamheden kunnen vleermuizen gedood worden (overtreding artikel Wnb 3.5 lid 1 en 4). Maatregelen zijn nodig om het aanbod aan verblijfplaatsen te behouden en het doden van vleermuizen te voorkomen. Effecten op kraamverblijfplaatsen kunnen nu niet worden beoordeeld. In de rapportage van het vleermuisonderzoek (beschikbaar in september 2020) wordt aangegeven welke effecten spelen voor vleermuizen en welke maatregelen nodig zijn.

Vogels

De voorgenomen ingreep in het plangebied kan zorgen dat broedgevallen van algemene vogelsoorten in bebouwing en omliggende beplanting vernietigd worden of verstoord worden (overtreding artikel Wnb 3.1 lid 2 en 3.1 lid 4 en 5). In deze notitie staan maatregelen om effecten op broedende vogels te voorkomen.

Andere soorten

Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Risico op vernietigen/verstoren van foerageergebied en verblijfplaatsen van steenmarter en kleine marterachtigen. Aanvullend onderzoek is nodig om maatregelen en noodzaak voor ontheffing Wnb te bepalen.
- Ingreep zorgt voor vernietiging van twee paarverblijven van gewone dwergvleermuis (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). Maatregelen zijn nodig om doden van dieren te voorkomen. Aanbevolen wordt om 8 tijdelijke vleermuiskasten aan bomen en gebouwen op te hangen en permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw te maken.
- Risico op vernietigen/verstoren van broedgevallen van algemene soorten vogels. Maatregelen zijn nodig om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.
- Het project veroorzaakt geen negatieve effecten op Natura-2000 gebieden (stikstofbeoordeling is geen onderdeel van deze toetsing), NNN en regels van Houtopstanden uit Wnb zijn niet van toepassing.

Randvoorwaarden en aanvullend onderzoek

Vleermuizen en marters

Aanvullend veldonderzoek is nodig voor het bepalen van noodzakelijke maatregelen. Voor vleermuizen is het veldonderzoek in het najaar van 2019 gestart en dit wordt in 2020 afgerond.

Vogels

Sloop en verwijderen van beplanting vindt plaats in de periode september-februari. Hiermee wordt aantasten en verstoren van broedgevallen van algemene soorten broedvogels voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Indien tijdens de werkzaamheden grondgebonden zoogdieren zoals egel en muizen of verblijfplaatsen van deze dieren worden aangetroffen worden maatregelen genomen om te zorgen dat deze dieren niet worden gedood. Verplaats egels naar een beschutte locatie buiten het bereik van de werkzaamheden. Verwijder vegetatie/dekking en geef dieren de gelegenheid om het plangebied te verlaten.

Literatuur

- Boonman, M., 2015. Quick scan Flora- en faunawet Berg en Dalseweg 295 te Nijmegen. Kenmerk notitie 15-355/15.03053/MarBo. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Hoefsloot, G., 2016. Inventarisatie perceel Berg en Dalseweg 293 en 295. Kenmerk notitie 15-495/16.09265/GerHo. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met G. Hoefsloot.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
F. van Vliet

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl